

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty: kwartalnie 3 złr 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr.** — Insercyja od wiersza i w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Niemce. — Dania. — Księstwa Naddunajskie. — Turcyja. — Egipt. — Doniesienia z ostatniej poczty.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 1. sierpnia. Na wybudowanie kościoła w Wiedniu wpłynęły do c. k. głównej kasy krajowej we Lwowie następujące dalsze składki:

(Ob. Nr. 174 i 175. G. L.)

Gminy: Mołotków 1r., Kryczka, Bojrowka, Manasterczany, Markowa, Chmielówka, Babeze, Hlebówka i Dźwiniacz po 40k., gmina Hwozd 1r.40k. i Rakowice 1r.7k., ks. Halikowski, gr. kat. pleban 1r.30k. Za pośrednictwem Żółkiewskiego burmistrza p. Kozłowskiego, mianowicie: pp. Krzyżanowski, reprezentant dominikalny 2r., Ottmar Victorini, posiadacz realności 5r., Rehfeld 1r. i Podgórski, członkowie wydziału 30k., kilku gospodarzy na gruncie w Żukowie 1r. 38k., wójt w Płazowie Fedko Hrupa 54k., gmina Huta 2r.51²/₄k., kilku mieszkańców w Frejfeldzie w mniejszych kwotach 2r., p. Żurakowski, reprezentant dominikalny 2r., mandataryusz Krzypiański 30k., za pośrednictwem mandat. Nowickiego, mianowicie: pani Teresa Fuchs, z domu Kownacka, właścicielka dóbr 60r., pp.: Wislocki, dzierżawca dóbr 20r. i Nowicki, mandataryusz 2r., Grzegorz Rewakowicz, gr. kat. proboszcz 1r., gmina Nienowice 3r.3²/₄k., gr. kat. proboszcz Piotr Taniazkiewicz ze składki 4r., gmina Nakwasz 42k., Jan Doroczyński, gr. kat. proboszcz w Dytkowcach 1r., gmina Dytkowce 4r.24k. i Gaje dytkowieckie 5r.3k.

Za pośrednictwem Złoczowskiej c. k. 17tej sekcji komendy straży finansowej, mianowicie: nadkomisarz straży finans. p. Rudolf Tinz 2r.51k., pp. komisarze: Mikołaj Chodziński 2r.22k., Gabryel Kopertyński i Ant. Petelenz po 2r., pp. respicyenci: Deblessem 30k., Ewerard 1r., Kuhn 1r.40k., Lewak 40k., Zawadzki 1r. i Żołyński 30k., wszyscy podrzędni członkowie namienionej straży 35r.9k. dzierżawca dóbr p. Edward Horn 1r. i w różnych kwotach trafikanci hurtowi, kolektanci loteryi, dzierżawcy gorzelni, kramarze, szynkarze, profesyonisci i słudzy 19r.18k.

Gminy: Hołosków 3r., Zakrzewce 6r. i Mołodyłów 2r. Za pośrednictwem gr. kat. dekanatu w Uściu, mianowicie: gr. kat. parafianie w Horohładach 4r., w Stryhańcach 6r., w Dolhem 5r., Petryłowice 6r., Krasijowie 10r., Baranowie 5r., Konczakach 4r., Kremidowie 7r.54k., Zadarowie 10r., Tumirzu 1r., Uściu 5r., Maryampolu 5r. i Nizniowie 8r., gr. kat. proboszczowie: Mikołaj Marynowicz i Józef Soniewiecki po 1r., Michał Winnicki 20k., Józef Kierniakiewicz 1r., i Ant. Winnicki 2r., administratorowie gr. kat. probostw. Benedykt Horbaczewski 24k., Ignacy Zakliński 20k. i Grzegorz Wojewódka 1r. Za pośrednictwem łac. proboszcza w Ottyni, mianowicie pp.: Emeryk Zboraj, łac. proboszcz 5r., Niwiński, kooperator probostwa 1r., ze składki w kościele 5r.30k., proboszczowie: ks. Jan Kisielewski 30k. i Jan Wierzbicki 1r., gminy: Bratkowce 6r.42k., Zagwoźdź 3r., wójt Michał Mazak 1r., łac. proboszcz Lisieniecki 3r., gmina Uhryń 8r.6k. Za pośrednictwem gr. kat. proboszcza w Białe, mianowicie: gr. kat. proboszcz Michalewicz 1r., Lesicki, nauczyciel 1r. i członkowie gminy dominium Biała, (obw. Czortkowskim) 17r. 1k., gmina Wygnanka 14r.6k., Piotr Wasilewski, właściciel dóbr 5r., członkowie gminy Szymbanówce 5r.59k., pp.: Erazm Steblecki, zarządca dóbr 1 dukat, ks. Tytus Zawirski, administrator probostwa 2r.30k., Ryliński, budowniczy i pani Marya Steblecka po 1r., łac. gmina w parafii Mielnickiej 2r.30k., ks. Jan Kaliniewicz, proboszcz 2r., ks. Grzegorz Mucha, kooperator 30k.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Sprawy krajowe.

(Dekreta ministerstwa finansów.)

„Gazeta Wiedeńska“ z dnia 31. lipca zawiera następujące dwa dekreta ministerstwa finansów:

Dekret c. k. ministerstwa finansów z dnia 22. lipca 1853 względem postanowienia podatku konsumcyjnego od cukru i buraków, obowiązujący dla wszystkich krajów koronnych z wyjątkiem Dalmacyi.

Jego c. k. apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 18. lipca 1853 najłaskawiej rozporządzić, ażeby podatek konsumcyjny od cukru z buraków także i nadal wymierzano i pobierano według buraków użytych do fabrykacyi, a mianowicie od buraków świeżych po ośm krajearów, a od suszonych buraków po czterdzieści cztery krajeary za każdy cetnar wiedeński.

To najwyższe rozporządzenie wejść ma z dniem 1. września 1853 w moc obowiązującą, i nienarusza w niczem postanowień dekretu ministerstwa finansów z dnia 7. września 1850 (dziennik ustaw państwa CXVIII. 344) z wyjątkiem zawartych w §. 7 pozycyi taryfy. Baumgartner, m. p.

— Dekret c. k. ministerstwa finansów z dnia 23. lipca 1853 obowiązujący dla wszystkich krajów koronnych względem należności stęplowej od wexłów płatnych w kraju, należących do skali I., jeżeli w oznaczonym terminie dla wypłaty nie zostały prezentowane. Należność postanowiona ustawą względem należności z dnia 9. lutego i 2. sierpnia 1850 od takich wexłów, które w kraju na pewnym terminie po dniu wystawienia są spłatne, może ze względu na uwagę 1. do pozycyi taryfy 113 rzezonej ustawy być uważaną tylko za podatek wymierzony na pewien czas, mianowicie na sześć miesięcy, jeżeli wexel został wystawiony w kraju, i na 12 miesięcy, jeżeli wystawiony został za granicą.

Jeżeli wexel podlegający skali I. w terminie w nim wyrażonym nie jest prezentowany do wypłaty, lecz termin wypłaty przedłużony został poza czas odpowiedny wypłaconej należności, wtedy stosownie do uwagi 1. w pozycyi taryfy 113 ustaw względem należności po upływie czasu, za który należność została zapłacona, a mianowicie po upływie każdego półroczu, jeżeli wexel wystawiony w kraju, a po upływie każdego 12 miesięcy, jeżeli wystawiony został za granicą, płaconą być ma należność przypadająca za wexel według skali 1, aż dopóki nienastąpi zawarta w uwadze 2 pozycyi taryfy 113 perskrypcya, a przeto i zastosowanie tej uwagi.

Za dopełnienie tego zobowiązania ręczą oprócz tego, który w terminie zapłaty nowej należności jest właścicielem wexlu, wszyscy jego następcy, ten który wexel spłaca i ktokolwiek w terminie przypadającej nowej należności albo po upływie tego terminu na podstawie wexlu czyni jaki krok prawnie obowiązujący.

(Kurs wiedeński z 3. sierpnia.)

Obbligacye długu państwa 5⁰/₁₀₀ 92¹/₈; 4¹/₂ 84¹/₂; 4⁰/₁₀₀ 76; 4⁰/₁₀₀ z r. 1850. —; wylosowane 3⁰/₁₀₀ —; 2¹/₂ 100 —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 135¹/₂. Wied. miejsko bank. —. Akcyje bankowe 1400. Akcyje kolei półn. 2315. Głognickiej kolei żelaznej 875. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 768. Lloyd. 588. Galic. l. z. w Wiedniu —.

Anglia.

(„Times“ o Chinach.)

Londyn, 23. lipca. „Times“ umieszcza następujący artykuł: „Misyje katolickie w Chinach godzi się policzyć do najdawniejszych i najwytrwalszych usiłowań rozszerzenia prawd chrześcijańskich w tym ogromnym państwie. Dzieła księży Rissa i Fluc niedawno na język angielski przetłumaczone dowodzą i wyjaśniają dostatecznie, z jak wielką gorliwością księża włoscy i francuscy, wykształceni w tej mierze w Paryżu w chińskim kollegium Grotta Ferrata — misye te popierają. Potąd jeszcze znoszą cierpliwie wszelkie prześladowania, a nawet i męczeństwo z heroizmem godnym pójść w porównanie z heroizmem męczenników z pierwszych wieków chrześcijaństwa, i nie można nawet i wątpić o tem, że nieszczęśliwie żądnych ofiar osobistych dla stwierdzenia przekonania swojego i utrwalenia wiary świętej. Usiłowaniom tym więc należy zawdzięczyć, że w wielu miejscach państwa chińskiego istniały już od dawnego czasu kościoły chrześcijańskie. Imię Tienchow“ przepisane przez papieża Benedykta XIV. na oznaczenie boskiego Zbawiciela naszego w języku chińskim, znane jest i poważane w całym państwie, a chociaż dla podejrzeń i prześladowań rządu chińskiego niebezpiecznie jest wyznawać tam religię chrześcijańską, mimo to jednak stanowią te gminy klasę ważną w państwie niebieskiem, a doniesienia misyonarzy katolickich w głębi kraju są zapewne najrzetelniejsze i najdokładniejsze, jakie tylko posiada Europa o teraźniejszej rewolucyi. Ostatnie depezesze z Chin potwierdzają wszystkie szczegóły tych doniesień, i potwierdzają nanowo, że główne zasady powstańców są chrześcijańskie, chociaż zresztą wyznaniem zbliżają się więcej do wiary protestanckiej. „Roczniki rozszerzenia wiary“ zawierają kilka bardzo

ciekawych listów wikaryuszów apostołskich z Kiang-si i Hu-Kuang. Między innymi uwiadomają o tem, że w styczniu powstanie mocno się już rozszerzyło. Wojska Tien-Te'a (czyli Tauping-Wang'a głoszą powszechnie, że naród chrześcijański chce zpod jarzma Tatarów wyzwolić. Ludność przyjmowała ich zycielwie, i dawała żadaną pomoc bez żadnego oporu. Armia powstańców zachowuje lepszą karność i lepiej jest uzbrojona niż wojska cesarskie, a znaczna liczba zbiegów wojskowych pomnaża jej szeregi.

Rzecz godną uwagi, że ani starszyzna wojskowa ani podwładni nie liczą pomiędzy sobą wyznawców którejkolwiek-bądź religii pogańskiej teraz w Chinach panującej; przeciwnie niszczą wszędzie bałwany i burzą klasztory bonzów, a postępowanie ich zgodne jest z proklamacyami mieszczącymi w sobie niektóre żywioły chrześcijańskie. Na chorągwiach swych mają napis: „Xam ti huoci“ — „religia wielkiego Cesarza“. Wyraz ten misji jest nieznan, zacem wskazuje na różnicę zachodzącą między nimi i nawróconymi na obrządek katolicki. Rząd chiński podejrzewał podobno Chrzęścian o poduszczanie do buntów, zwłaszcza że powstańcy niszczyli świątyni pogańskie, a w niektórych stronach państwa więziono i przesładowano osoby uważane za zwolenników chrześcijańskiej nauki. — Prowincja Hu-Kuang była w miesiącu marcu punktem środkowym operacji zwycięzkiego Tien-te. Zdobył on stolicę prowincyi i miasto Han-Yang-fu, gdzie po porażeniu wojsk cesarskich wymordowano wszystkich mandarynów i urzędników publicznych. Następnie podzieliwszy wojska swoje na 3 kolumny wkroczył do prowincyi Honan i wezwał mandarynów z Nankinu, ażeby go za prawowitego władzę uznali, a to jako potomka (w 9tem pokoleniu) ostatnich cesarów z dynastyi Ming. Rząd ściągnął świeże wojska z Tatarji manczurskiej, a według wszelkiego prawdopodobieństwa powinna była najbliższa bitwa rozstrzygnąć los państwa. Armia cesarska miała jak utrzymują, postać śmieszną i zniewieściałą: każdy żołnierz nosi z sobą parasol i latarę, pochód zaś armii utrudniają niezmiernie niezliczone sprzęty i bagaże wojskowe. Tien-te ścigając urzędników tatarskich ochrania lud ile możności, a u tak metodycznego i rozsądnego jak Chińczycy narodu niemoże potrwać długo nieład podobny. . . Wszystko, cokolwiek tylko wiadomo jest Europie w tej mierze, potwierdza zdanie nasze, że wszelka interwencya obcych mocarstw na rzecz teraźniejszego rządu byłaby wbrew zdrowej polityce. A jakkolwiek będzie rząd przyszedł, gorszym od teraźniejszego być już niemoże. Dynastia Mandczu przesładowała jeźli nie jawnie to skrycie religię chrześcijańską, starała się ograniczyć handel zagraniczny, i nigdy niedotrzymywała szczerze zawartych z innymi narodami traktatów. Udowodniona ostatnimi nawet laty skłonność Chińczyków do przyjęcia religii prawdziwej, rozszerzenia handlu krajowego, a wkońcu wychodźstwo ich do Australii, Kalifornii, wyspy św. Maurycego okazują dostatecznie, że polityka rządu sprzeczna jest z chęciami i interesami narodu. Teraźniejsza rewolucya sprowadzi może niejeden ważny wypadek i przyczyni się do nowych odkryć, zapomocą których świat wschodni i zachodni zbliżył się ostatnimi laty do siebie. Byłoby to więc rzeczą wcale niepolityczną, mieszać się do wewnętrznych spraw państwa chińskiego, lub w czemkolwiek-bądź wstrzymywać postęp rewolucyi przyczyniającej się do rozwoju cywilizacyi i poprawy stosunków naszych do tego szczególniejszego narodu.“

(Wien. Ztg.)

Francya.

(Okólnik ministra spraw wewnętrznych do prefektów. — Wytępienie bandytów w Korsyce.)

Paryż, 26. lipca. *Monitor* umieszcza okólnik ministra spraw wewnętrznych do prefektów, w którym ich uwiadomiam, że dziewięciu przez Cesarza mianowanych i od niego jak i od ministra instrukcyami opatrzonych inspektorów (sami radcy stanu), z których każdemu towarzyszy audytor rady stanu jako sekretarz, niezwłocznie rozpoczynają polityczną i administracyjną inspekcję wszystkich prefektur i jeżeli niewyjechali z Paryża, niezwłocznie odjechać mają. — Tam gdzie polityczną inspekcję już ukończyli urzędnicy wysłani w miesiącu marcu, ma się teraźniejsza inspekcya ograniczyć tylko na administrację. Inspektorowie i audytorowie zamieszkiwać mają hotel prefektury i w przeciągu 24 godzin po przybyciu przyjmować będą urzędników departamentu. Według ich instrukcyi muszą prefektury i wszelkie od nich zawisłe albo z nimi połączone gałęzie służby we wszystkich swoich częściach być przedmiotem dokładnego rozpoznania, którego celem jest rozszerzyć i ustalić jedność i zgodność czynności administracyjnej w każdym departamencie. Okólnik kończy się w sposób następujący: „Cesarz oczekuje wymiany szczerych i otwartych zdań między członkami wyższej administracyi a urzędnikami administracyi miejscowej. Jest przekonany, że mu inspekcya w ten sposób dostarczy środków do lepszego poparcia władz departamentalnych a zarazem do osiągnięcia od tych władz skuteczniejszego współdziałania. Wszystkie departamenty rozdzielone są pomiędzy tych dziewięciu inspektorów.

Monitor donosi, że się powiodło prawie zupełnie wytępić bandytów w Korsyce po ośmnastu-miesięcznej zaciętej walce tamtejszej legii żandarmeryi z owymi strasznymi zbójcami, którym sprzyjała miejscowość i obyczaj ludu. Przeszło trzydziestu z pomiędzy nich poległi broniąc się po kilka dni pojedynczo w jaskini przeciw całym oddziałom żandarmeryi, co niejedną kosztowało ofiarę. Reszta z wyjątkiem kilku, uknęła do Sardynii, gdzie jednak z wielką sprężystością są ścigani.

(G. W.)

(Dekoracye. — Nagrody artystom. — „Constitutionnel“ o wzmaganiu się pomyślności we Francyi.)

Paryż, 26. lipca. *Moniteur* publikuje imiona kilku malarzy, rzeźbiarzy i rytowników, którym cesarskim dekretem nadano order legii honorowej; osoby, którym nadano te dekoracye, są sami Francuzi z wyjątkiem belgijskiego malarza Willems.

W wielkiej sali Louwru odbyło się dzisiaj przez kompetencyjny sąd przysięgłych w obec członków akademii pięknych kunsztów i licznej publiczności, rozdawanie nagród artystom, którzy się przy wystawie kunsztów w. r. 1853 odznaczyli.

Pewien ułaskawiony zbrodniarz polityczny, którego sąd policyi poprawczej w Milbau skazał za opór przeciw rozporządzeniom policyjnym na jednomiesięczny areszt, został z rozkazu ministerstwa tego znów do Algieru odesłany.

Constitutionnel pisze: Pomimo komplikacyi, jakie wynikły w kwestyi orientalnej, okazują urzędowe wykazy jednak ciągłe wzmaganie się pomyślności we Francyi.

I tak rezultat niestałych podatków w ciągu miesiąca czerwca

Rozmaite wiadomości.

Urząd municypalny miasta Bruxelli podaje do publicznej wiadomości, że przy sposobności zawarcia ślubnych związków księcia Brabantu z J. cesarzew. M. arcyksiężniczką Maryą Henryką Anną z Austrii, ułożyła rada gminy następujący program uroczystości:

W poniedziałek 22. sierpnia, jako w dzień ślubu nastąpi o godzinie 8 wieczór powszechna illuminacya. Ratusz i gmachy publiczne będą rzesisto oświetlone.

Wszystkich mieszkańców zaprasza się do udziału w tej manifestacyi oświetleniem swoich pomieszkań.

We wtorek 23go odbędzie się wielki i solenny pochód od godziny 2 do 6 po południu po rozmaitych dzielnicach miasta.

Składać się będzie z dwóch oddziałów. Pierwszy przedstawiać będzie gminę bruxelską z końcem 16go stolecia, drugi zaś teraźniejsze przedsiębiorstwa przemysłowe i instytucye.

We środę 24go o 5 godzinie po południu dany będzie na placu przed ratuszem wielki koncert, wykonany przez 200 muzyków pod kierunkiem szefa nadwornej kapeli JM. króla, p. Bendera.

Tego samego dnia o godzinie 10tej wieczór spali p. Ruggieri wielkie ognie sztuczne w dzielnicy leopoldyńskiej.

Dnia 21. sierpnia o godzinie 9 wieczór zapowie uderzenie we wszystkie dzwony kościelne mającą nazajutrz nastąpić uroczystość.

22go, 23go i 24go zatknięte będą na wszystkich budynkach publicznych chorągwie narodowe.

Odgłos dzwonu wyda w dniach pomienionych jak zwykle hasło do zamknięcia drzwi kamienicznych, placów, ogrodów itp. — Wszelakoż urzędnicy policyjni nie mają zważać na to przed 3cią

godziną zrana, zwłaszcza co do miejsc publicznych, gdzie wszystko zostawać będzie w największym porządku.

Dalej następuje program pochodu uroczystego. Subskrypcye w tym względzie są liczne i znaczne; i tak np. podpisał bank narodowy, „Societé generale“, „Societé du Concert-Noble“ i „Cercle de la Reunion“ po 1000 fr. Izba adwokatów 200 fr. itd. Wszyscy właściciele hotelów, domów zajezdnych, traktyernicy itd. złożyli u burmistrza znaczne kwoty na pokrycie kosztów tej uroczystości. Koszta powozu dla grona muzycznego przyjęło na siebie król. towarzystwo „Grande Harmonie.“ Główny powóz, przedstawiający konstytucyę i królestwo zbudowany ma być z największą wytwornością, a wykonanie potrzebnych w tej mierze ozdób powierzono najpierwszym artystom belgijskim.

Moniteur z 27. lipca zawiera dokładne sprawozdanie o medalach i odznakach rozdanych w Paryżu przy sposobności tegorocznej wystawy sztuk. Odznaki te rozdano w znacznej liczbie i w sposób bardzo świetny. Przyniesie to znów niejedną prawdziwą korzyść dla Francyi. Emulacya, chęć sławy i patriotyzm są to żywioły popierające rozwój sztuk wszelkich. Pomiedzy artystami zaszczyconymi medalem znajduje się także malarz rodzajowy, Knaus z Düsseldufu. Malarz historyczny Henryk Lehmann otrzymał order legii honorowej. Panna Róza Bonheur i pani Herbelin, którym przyznano już wszystkie medale, jakie tylko artyści mogą otrzymać, mają teraz nadany sobie ten przywilej, że obrazy ich mogą pójść na wystawę nawet bez poprzedniego zalecenia ich przez Przysięgłych wystawy.

był daleko znaczniejszy niż w poprzednich miesiącach i przewyższył 5 milionów.

Portefeuille banku, w którym przez niejaki czas było widać zmniejszenie, podniósł się w tym samym czasie o 53 milionów.

Powiększanie się dochodów na różnych kolejach żelaznych, okazuje od dwóch miesięcy jeszcze spieszniejszy postęp, niż w pierwszych miesiącach tego roku.

Cła przywozu okazują w czerwcu powiększony dochód niemal o 900,000 franków; z przedmiotów, których przywóz najbardziej się powiększył w porównaniu z przywozem zeszłego roku, należy wymienić najszczególniej węgle kamienne, cynk i lane żelazo; przywóz tego ostatniego materiału podwoił się. Te wykazy udowadniają czynność przemysłowości francuskiej. Przywóz bawełny wzrósł się z 68,000 na 76,000 cetnarów. Ale największy wzrost okazał się w cukrze kolonialnym, którego przywóz podniósł się z 42,000 na 60,000 cetnarów. Natomiast zmniejszył się przywóz wełny, jedwabiu, oliwy itd.

Nie mniej pomyślnie są wykazy, tyczące się wywozu. Towary bławatne podniosły się z 1700 na 2700 cetnarów; wybijane materye bawełniane i wełniane, artykuły mody, towary skórzane były również w znaczniejszej ilości wyprowadzone, niżli przedtem. Zboża wywieziono w czerwcu 243,000 cetnarów.

Podobnież komunikacya żegluga ożywiła się znacznie w ogóle. W tem samym półroczu zeszłego roku wprowadzono 1,114,000, tego roku zaś 1,162,000 beczek; w taki sam sposób wywóz w porównaniu z rokiem zeszłym w kwocie 890,000 beczek, okazuje teraz 954,000. (Abbl. W. Z.)

Belgia.

(Dzień aktu zaślubienia księcia Brabantu oznaczony na 22. sierpnia.)

Bruxela, 26. lipca. Zaślubienie Jego królewicz. Mości księcia Brabantu z Jej cesarzowicz. Mością Arcyksiężną Maryą Henryką odbędzie się tutaj dnia 22. sierpnia (po odbyciu uprzednio dnia 21. o pierwszej godzinie akcie cywilnym.) Urzędowy program jest dzisiaj publikowany. (W. Z.)

Szwajcarya.

(Obrady w radzie narodowej.)

Berna, 23. lipca. Na dzisiejszych obradach nad budżetem w radzie narodowej roztrząsano z ścisłą krytyką czynność sprawujących interesa w Wiedniu i Paryżu. Federacyjni radcy Oehsenbein i Munzinger oświadczyli przeciwnie, że Szwajcarya nigdy nie była lepiej zastępowana w Paryżu jak teraz. Że w ostatnim czasie nieco zwolniła czynność tamtejszego sprawującego interesa, przyczyna tego są same władze federacyjne. Przedtem miał pan Barinann każdego czasu wolny wstęp do prezydenta republiki; ten przypadek niezachodzi już od czasu, jak Napoleon został Cesarzem. Dajmy sprawującemu interesa odpowiednią wyższą rangę dla przywrócenia dawniejszego stosunku, wtedy i wpływ się jego znowu powiększy. — Przeciw panu Steiger w Wiedniu zarzucono najszczególniej, że już w piątym roku swego życia opuścił Szwajcaryę i zagranicą był wychowany, a zatem niezna wcale swojej ojczyzny. Moznaby znaczne sumy na tę posadę oszczędzić, a żyjących tamże Szwajcarów oddać

Anglicy Ralph i Stanton Austin wydają teraz biografie wszystkich uwiecznionych w Anglii poetów, począwszy od Ben Jonsona, Drydena, Colley'a, Cibber'a itd. aż do Southey'a. Posadę poety uwiecznionego w Anglii ustanowiła królowa Elżbieta, lecz i w tym kraju naśmiewano się nieraz z tego, jako z zakładu dziwaczego. Ztemwszystkiem jednak przywiązana jest dobra płaca do tej posady, i nigdy też nie zabrakło na kompetentach do niej. Teraz otrzymał tę posadę niejaki Alfred Tennyson.

O handlu przywozowym włosów ludzkich pisze dziennik angielski „Quarterly Review“ następnie: „Czem cieńszy włos i ciemniejszy, tem też popłatniejszy jest w Anglii. Jasne włosy przychodzą wyłącznie tylko z Niemiec, a zbieraniem ich trudni się stowarzyszenie włóścian holenderskich, którzy corocznie w tym zamiarze tam przychodzą. W czasach najnowszych ustało już prawie całkiem poszukiwanie włosów jasnych, co przypisać należy albo modzie panującej, lub istotnej potrzebie włosów ciemnych. Przed laty 40tu upędzano się jak najgorliwiej za niemieckimi jasnymi włosami, a za jedną uncję płacono 8 szylingów (4 złr. m. k.) prawie dwa razy tyle co za srebro. Teraz zaś całkiem się rzeczy zmieniły, i tylko ciemny włos francuski popłaca. Sprawozdawca w tej mierze zapuszcza się nawet w śmiałe teorye — o które etnografowie zaczęli jeszcze nie śmiać, i utrzymuje, że kolor włosów narodu angielskiego doznał zmiany w ciągu ostatnich lat 50ciu, i że większa styczność z narodami południowemi po ostatnich wojnach ściemniła i krew założycieli angielskiej monarchyi. — Pomieniony sprawozdawca zapewnia zresztą jako znawca doświadczony, że samem już tylko powonieniem zdoła rozróżnić włos niemiecki od francuskiego, a na-

pod opiekę konsulatu, któryby podobnie jak w Neapolu należało jakiemu znakomitemu handlowemu domowi poruczyć. Wkońcu dyskusyi zezwolono tą razą jeszcze na wyznaczone sumy i przychyłono się do uchwały rady stanu, ażeby rada federacyjna w ogóle wzięła pod rozpoznanie zastępstwo Szwajcaryi zagranicą i w tej mierze przedłożyła swe propozycye. Dla wychodźstwa zezwolono sumę 20,000 franków, a odrzucono uchwałę rady stanów, założenia drukarni federacyjnej.

Konflikt z Austryą, który temi dniami wytoczy się w radzie narodowej, będzie zapewne na tajnej sesyi rozpoznany i nienastreczy długiej dyskusyi. Komisya zgodziła się jednołóżnie na to, ażeby uateraz niebrano bynajmniej pod rozpoznanie postępowania rady federacyjnej w tej sprawie, lecz żeby jej dano pełnomocnictwo do dalszego prowadzenia sprawy bez wszelkiej instrukcyi. Natomiast proponuje komisyi zezwolić jej bezwarunkowy kredyt, ile jest potrzebny dla przygotowań wojskowych, równie jak dla wsparcia uciśnionych Tessyńczyków. (Abbl. W. Z.)

Niemce.

(Hrabia Arnim zostaje nadal ambasadorem w Wiedniu.)

Berlin, 28. lipca. Dziennik „C. B.“ donosi, że hrabia Arnim zatrzyma i nadal posadę poselstwa przy dworze austriackiego cesarstwa. Jednak nim obejmie swoje urzędowanie w Wiedniu, uda się do Ischl dla przyjęcia tam Jej Mości Królowej za jej przybyciem i bawienia podczas jej tamtejszego pobytu. (Abbl. W. Z.)

(Zgromadzenie jeneralne akcyonaryuszów górno-szląskiej kolei żelaznej.)

Wrocław, 26. lipca. Na dzisiejszem nadzwyczajnem zgromadzeniu jeneralnem akcyonaryuszów górno-szląskiej kolei żelaznej wniesiono następujące kwestye do wotowania:

„Czy pozwoli zgromadzenie rozszerzyć przedsiębiorstwo towarzystwa na zbudowanie kolei żelaznej z Wrocławia przez Lissę do Poznania z przyłączeniem jej do poznańsko-stargardzkiej kolei, jako też mającej się złączyć z ramieniem niższo-szląskiej kolei, ubocznej kolei z Lissy do Głogowa, a oraz czy zechce wyznaczyć potrzebną na dudowlę i urządzenie tych kolei komunikacyjnych sumę 8 milionów talarów i zezwolić na jej zebranie, uprocentowanie i umarzenie stósownie do ugody zawartej tymczasowo między król. komisaryatem kolei żelaznej w zastępstwie rządu i dyrekcją towarzystwa?“

a powtóre

„Czy upoważni zgromadzenie dyrekcję do zawarcia stanowczej z rządem na podstawie tymczasowej umowy, jako też do ułożenia odpowiedniego jej treści i mającym się powziąć uchwałom późniejszym dodatku do statutów towarzystwa?“

Z 423 obecnych członków, którzy zastępowali 641 głosów, oświadczyło się 626 głosów za, a tylko 15 przeciw tym wnioskom.

(Potwierdzenie pomyślnego obrotu kwestyi orientalnej.)

Frankfurt, 23. lipca. Czytamy w *Allg. Ztg.* co następuje: „Najnowszy pomyślniejszy obrót kwestyi orientalnej otrzymał tu wiele uwagi godne potwierdzenie. Na ostatniem posiedzeniu zgromadzenia związkowego wyraził się c. k. prezydyałny poseł związkowy, fml. Prokesch-Osten bardzo zaspokajająco o terażniejszym stanie sprawy turecko-rosyjskiej, i usprawiedliwił tem zupełnie nadzieję spokojnego i pożądanego jej załatwienia.“ (A. B. W. Z.)

wet uczynić w taki sam sposób różnicę między włosiem iryjskim, szkockim, walijskim i angielskim. Większa część artykułu tego grzęźnie w budoarach wyższego świata angielskiego, a niejedyn polyskujący się kędziorek nabyty za bezcen u włóścianek z Tours, dodał już ozdoby ułudnej pannom podstarzałym lub rozkosznym wdowom.

O pogodzie tegorocznej da się między innemi i to powiedzieć, że berlińskie towarzystwo zabezpieczenia od gradu, które w latach zwyczajnych miewa 60 do 70,000 zysku czystego, musiało tego roku dołożyć jeszcze taką samą sumę z własnych funduszów. „Köln. Ztg.“ donosi w tej mierze, że trudne dawniej do nabycia akcyje tego towarzystwa spadły teraz na 50%.

Dnia 8. lipca rozpoczęła się w Londynie licytacya biblioteki należącej do księcia Wellingtona. Znajduje się w tym zbiorze wielka ilość autografów tego sławnego męża, między innemi zaś jedno wydanie Wirgiliusza z własnoręcznemi właściciela przypiskami greckimi i łacińskimi. Największą zaś osobliwością biblioteki jest wielki atlas Napoleona służący mu niegdyś przy wszystkich wyprawach wojennych, i w którym znajdują się własnoręczne wodza największego plany bitew pod Arcole, Wagram, Austerlitz i Montmirail. Mapy zawierają własnoręczne Cesarza uwagi strategiczne, a między innemi znajduje się tam dokładny zarys strategiczny bitwy pod Waterloo. Poseł francuski miał otrzymać rozkaz nabycia na wszelki wypadek tego atlasu, gdyż zachowany ma być jako relikwia w paryskim hotelu inwalidów.

Dania.

(Cholera ustaje.)

Kopenhaga, 26. lipca. Cholera zaczęła ustawać ostatnimi dniami, i podobno możemy się oddać nadziei, żeśmy najgorszy czas już przeżyli. Z tem wszystkiem przedsięwzięte środki ostrożności odbywają się bez wszelkiej przerwy, mianowicie dostarczanie uboższej klasie żywności i oczyszczanie złych i nazbyt zaludnionych pomieszczeń.

(A. B. W. Z.)

Księstwa Naddunajskie.

(Przechód ces. rosyjskiego wojska przez Jassy.)

Jassy, 2. (14.) lipca. Od czasu wkroczenia ces. rosyjskiego wojska do Multan, przeszło przez nasze miasto kilka pułków piechoty, jeden pułk kozaków i dwa parki artylerji. należące do czwartego korpusu armji, w kierunku ku Dunajowi. Piękna postawa tego wojska i wzorowa jego karność są powszechnie wielbione. Jego Excelencya, generał *en chef* armji okupacyjnej, książę Górczakow odebrał wczoraj wizytę od panującego księcia, poczem Jego Excelencya udał się do książęcego pałacu, dla pożegnania się z panującym księciem. Następnej nocy odjechał książę Górczakow do Tekucza. W jego świcie znajdowali się panowie generałowie Buturdin III. szef jenerałnego sztabu i Sixtel, szef artylerji. — Jego Excelencya generał Dannenberg, komenderujący generał czwartego korpusu armji, przejeżdżał wczoraj przez Roman. — Jego Excelencya rzeczywisty radca stanu p. Kotzebue, dyrygujący dyplomatyczną kancelaryą armji okupacyjnej, opuścił wczoraj rano Jassy i udał się za główną armią wojska.

(Abdb. W. Z.)

Turcyja.

(Odezwa do ludności. — Komendant wojsk egipskich. — Minister wojny i W. Wezyr wyjeżdżają do Szumli. — Czynność w arsenalach.)

Konstantynopol, 18go lipca. *Tryest. Gaz.* pisze: rząd przygotowuje odezwę do tureckiej ludności, w której zakazuje wszelkie bezprawie przeciw Frankom i Rajahom, ogłaszając, że surowo ukarze każdego winowajcę.

Komendę nad egipskim wojskiem, liczącym 12,000 ludzi otrzyma Menekli Ahmet Basza; wojsko to będzie w pobliżu Konstantynopola kwarantanie poddane.

Minister wojny i terazniejszy Wielki Wezyr przygotowują się, jak słycać, w podróż do obozu pod Szumlą. Kto otrzyma ich posady, dotychczas niewiadomo. Miejsce pierwszego otrzymał podobno, według powszechnego życzenia, Riza Basza.

W arsenalach panuje ciągle nadzwyczajna czynność. Natomiast ustały jak tu, tak i w Smyrnie wszystkie sprawy handlowe. W tem ostatniem mieście skarżą się oprócz tego na nieznośny upał, który pomiędzy ludźmi liczne wywołuje słabości, i w zbiorach wielką szkodę wyrządza. W znacznym stopniu pojawiła się także znowu choroba winogron.

(A. B. W. Z.)

Egipt.

(Flota egipska przeznaczona dla wzmocnienia tureckich sił zbrojnych. — Usposobienie umysłów w Kairze. — Wychodźcy polityczni.)

Alexandrya, 20. lipca. *Tryest. Gaz.* pisze: Egipska flota, mająca wzmocnić zbrojne siły Porty, odpłynęła ztąd dnia 18. b. m. z kontyngensem wojska, i w towarzystwie jedenastu dla wojskowego transportu najetych okrętów kupieckich, do Konstantynopola. Namieniona eskadra liczy 11 okrętów wojennych, mianowicie:

2 liniowe okręta, każdy o 96 działach i 1200 ludzi.

4 fregat każda o 64 działach i 600 ludzi.

2 korwety każda o 22 działach i 220 ludzi.

1 bryg o 22 działach i 120 ludzi.

2 paropływy wojenne, jeden o sile 360, drugi o sile 260 koni.

Te 11 okrętów wojennych posłane wprost do Konstantynopola, którym towarzyszy 11 okrętów kupieckich, mają na pokładzie 9500 ludzi przeznaczonych do wyładowania i stanowiących pierwszą połowę egipskiego kontyngensu. Drugie dwa parostatki egipskie przewożą w ponowionej żegludze do Konstantynopola drugi oddział wojska, złożony z 10,500 ludzi. Oprócz tego naprawiają w tutejszych dokach dwa liniowe okręta, które gdy będą gotowe do rozwinięcia żagli, natychmiast z powyższą eskadrą się połączą.

Oddana przeto do dyspozycji Porty egipska eskadra będzie się składać z 13 okrętów wojennych i z lądowego kontyngensu 20,000 ludzi. Są to całkiem wysłużeni, a teraz znowu do chorągwi powołani żołnierze, którzy pod Ibrahimem Baszą odbyli wyprawę w Syryi, Anatolii i Arabii, a przeto z wojną są obeznani; wojsko to jest dość dobrze uzbrojone. Egipski Fellah jest pomimo swej niechęci ku wojnie, dobrym żołnierzem, gdyż przy największym niedostatku, jest wytrwały na trudy i nętarzące pochody; tylko powiększej części oficerowie pozostawiają wiele do życzenia.

Wojskowy ten kontyngens zostaje pod dowództwem Selima Baszy, dzielnego wojownika. Eskadra jest pod rozkazami wice-admirała Hassan Baszy. Zabranie wojska na okręta nie odbyło się w Alexandryi, lecz przy ujściu Nilu koło Rosette, gdzie Abbas Basza lustrował wojsko przed jego odpłynięciem.

W Kairze i w głębi kraju panuje między ludnością wielka obawa, ażeby wkrótce nienastąpiła nowa rekrutacja. Zatoka Alexandryi będzie się składać z 20,000 ludzi.

Powszechne usposobienie umysłów w Kairo nie jest najlepsze, w hurtowym i drobiazgowym handlu zaszła wielka stagnacja, a ta część niemahometanśkiej ludności, która nie zostaje pod żadną opieką konsularną, jest w wielkiej obawie w obec wzburzonych Mużulmanów.

W ostatnim czasie wzmogła się bardzo liczba politycznych wychodźców w Egipcie, którzy najczęściej z Syryi i Anatolii tu przybywają.

(A. B. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Berna, 30. lipca. Rada narodowa przyzwoliła większością 65 głosów przeciw 29 propozycyę komisji względem postępowania rady federacyjnej w nieporozumieniu z Austryją.

Cagliari, 26. lipca. Zaraza na winogrona mocno się szerzy na wyspie Sardynii.

Florencya, 30. lipca. Jego cesarz. Mość W. książę przybył dnia 27. b. m. do Massa na uroczystość imienia Cesarzowej Maryi Anny i będzie d. 1. sierpnia obecny podczas założenia kamienia węgielnego do nowej grobli portowej w Liwurnie. (L. k. a.)

Kurs lwowski.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski m. k.	5	4	5	8
Dukat cesarski " "	5	9	5	13
Półimperyal zł. rosyjski " "	8	57	8	59
Rubel srebrny rosyjski " "	1	44	1	45
Talar pruski " "	1	35	1	37
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	17	1	18
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. " "	91	45	92	4

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 3. sierpnia 1853.		złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po m. k.		—	—
Przedano " " 100 po " "		92	10
Dawano " " za 100 " "		91	40
Żądano " " za 100 " "		—	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 3. sierpnia.)

Amsterdam 1. 2. m. — Augsburg 108 $\frac{7}{8}$ l. uso. Genua — 1. 2. m. Frankfurt 108 $\frac{1}{8}$ p. 2. m. Hamburg 80 $\frac{3}{4}$ l. 2. m. Liwurna 109. p. 2. m. Londyn 10.41. l. 3. m. Medyolan 108 $\frac{1}{2}$. Marsylia — l. Paryż 128 $\frac{3}{4}$ l. Bukareszt — Konstantynopol — Agio duk. ces. — Pożyczka z r. 1851 5 $\frac{1}{2}$ % lit. A. — lit. B. — Lomb. — Pożyczka z roku 1852 — Oblig. indemn. —

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeńskiej d. 1. sierpnia o pół do 2. popołudniu.)

Ces. dukatów stoplowanych agio 14 $\frac{7}{8}$ %. Ces. dukatów obrączkowych agio 14 $\frac{3}{8}$ %. Ros. imperyal 8.58. Srebra agio 9 $\frac{1}{2}$ % gotówka.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. sierpnia.

PP. Łopatyński Jan, z Czereza. — Modrycki Adolf, Filans Wincenty i Piątkowski Antoni, c. k. radcy sądów szlacheckich, z Mokrotyna. — Summer Jan, c. k. komisarz obw., z Przemysła. — Berłowicz Władysław, z Rzeszowa. — Czerwiński Jan, z Nadcza.

Dnia 3. sierpnia.

Hr. Łoś August, ze Złoczowa — Hr. Dzieduszycki Kazimierz, z Niesluchowa. — Hr. Łoś Włodzimierz, z Tarnopola. — PP. Dzieduszycki Alexander, z Izydorówki — Pajczkowski Józef, z Żółkwi. — Wiktor Jan, z Brzeżan. — Janowicz Szymon, z Ceniawy. — Rokitzki Apolinary i Wołoschinowski Augustyn, z Rosyi.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. sierpnia.

Ks. Woroniecki Franciszek, do Przemysła. — PP. Zeladziński Konstanty, do Żółkwi. — Siwecki Karol, c. k. przełożony obwodowy, do Tarnopola. — Ostermann, c. k. radca gub. do Tarnopola. — Morozowski Stanisław, do Sokolówki.

Dnia 3. sierpnia.

HHr. Dzieduszyccy Alexander i Edward, do Krakowa. — Hr. Dzieduszycki Mieczysław, do Stanisławowa. — PP. Batowski Antoni, do Kulikowa. — Szumlański Tytus, do Brzeżan. — Zagórski Wincenty, do Przemysła. — Pierzechała Ignacy, do Uszkowic. — Wiśniewski Ignacy, do Jezierny. — Wisłocki Antoni, do Tarnopola.

T E A T R.

Dziś: Przedstawienie niem.: „Die Räuber auf Maria Kulm“ oder „die Kraft des Glaubens.“

Jutro: Komedya polska: „Śluby panięskie“ czyli **Magnetyzm serea** i koncert Ipanny Anieli Kłodzińskiej.

W sobotę: na dochód Jpanny L. Doering, opera niem.: „Maurer und Schlosser.“

Dnia 3. sierpnia 1853 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym Lwowskim następujące pięć liczb:

4. 50. 44. 70. 37.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 13. i 24. sierpnia 1853 roku.